

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 20 mars 1925 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående antalet av ordinarie befattningar såsom byrådirektör vid statens vattenfallsverk. (4:e avd.)

I en till riksdagen, den 6 mars 1925 avlåten, till statsutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition, nr 87, har Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen besluta, att antalet byrådirektörer vid statens vattenfallsverk skall från och med den 1 juli 1925 utgöra 2.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I skrivelse den 4 december 1924 har vattenfallsstyrelsen gjort framställning om att å styrelsens personalstat måtte uppföras ytterligare en ordinarie byrådirektörsbefattning för handläggning av ärenden rörande linjefrågor och dylikt vid statens kraftverk. Härom anför styrelsen:

»Vid vattenfallsstyrelsens kraftverksbyrå har sedan 1916 funnits inrättat ett linjekontor med uppgift att centralt handlägga frågor rörande högspänningslinjers konstruktion, byggnad och underhåll. Samtliga tjänstemän vid detta linjekontor hava hittills varit anställda på extra stat. Emellertid ha linjefrågorna för varje år fått allt större betydelse för statens kraftverksrörelse, och för närvarande uppgår värdet av till statens kraftverk hörande högspänningslinjer till ungefär 50 miljoner kronor. Även om det i dylika anläggningar nedlagda kapitalet under den närmaste framtiden icke skulle komma att växa lika hastigt som hittills, komma likväl såväl nybyggnader som tillsyn, underhåll och ombyggnad av befintliga linjer att kräva avsevärda belopp årligen. Det är av allra största betydelse, att vattenfallsstyrelsen permanent har till sitt förfogande en framstående ingenjör, som både teoretiskt och konstruktivt behärskar detta viktiga område.

Vattenfallsstyrelsen har för närvarande såsom föreståndare för sitt linjekontor en person, som i hög grad besitter de erforderliga vetenskapliga och praktiska förutsättningarna för sin plats. Han är anställd på extra stat. Det är i hög grad önskvärt, att denne man knytes fastare till vattenfallsstyrelsens organisation. Då det med nuvarande avlöningsförhållanden icke är möjligt att kompensera den mera ovissa anställningen på extra stat med högre lön men då det å andra sidan är ytterst vanskligt för en duglig ingenjör att specialisera sig på kraftledning, inom vilket område det knappt finnes utrymme för någon specialist utanför vattenfallsstyrelsen, är den enda rationella lösningen, att en ordinarie plats inrättas för den person, som man vill binda vid vattenfallsstyrelsen. Ifrågavarande befattning bör enligt vattenfallsstyrelsens uppfattning lämpligen placeras i 18:de lönegraden med benämning byrådirektör.»

Lönenämnden, som i utlåtande den 9 januari 1925 anfört, att nämnden visserligen funnit skäligt och av förhållandena påkallat att befattningen såsom föreståndare för vattenfallsstyrelsens linjekontor uppföres såsom ordinarie tjänst, men dock ej ansett tillräckliga skäl föreligga för en placering i högre grad än den 17:e (förste byråingenjörsggraden) har emellertid, efter det sedermera vattenfallsstyrelsen inkommit med ytterligare utredning i ärendet, i förnyat utlåtande den 13 februari 1925 anfört följande:

»Då den fasta begynnelselönen för ordinarie tjänstemän inom 17:e lönegraden (förste byråingenjörsggraden) å G-ort utgör 9,060 kronor per år (755 kronor i månaden), skulle en övergång till ordinarie anställning inom sagda lönegrad för den tjänsteman, varom nu är fråga, medföra en avsevärd löne-minskning. Med hänsyn härtill anser sig lönenämnden icke böra motsätta sig, att här omhandlade befattning, på sätt vattenfallsstyrelsen hemställt, såsom ordinarie tjänst hänföres till 18:e lönegraden (byrådirektörsggraden). Vad sagda styrelse anfört i sitt förnyade utlåtande i ärendet den 4 februari 1925 har emellertid icke givit lönenämnden anledning att frångå sin uppfattning att ur rent saklig och organisatorisk synpunkt en placering av tjänsten i 17:e lönegraden skulle vara tillfyllest. Lönenämnden anser sig därjämte icke böra underlåta att framhålla, att den av vattenfallsstyrelsen föreslagna högre placeringen kan befaras komma att föranleda anspråk på uppflyttning i lönegrad av åtskilliga tjänster inom andra förvaltningsområden. Den ekonomiska innebörden av dylika konsekvenser komme givetvis att sträcka sig vida utöver den av vattenfallsstyrelsen beträffande nu ifrågavarande tjänst angivna skillnaden i löneställning mellan en byrådirektör och en förste byråingenjör.»

I samband härmed har lönenämnden ifrågasatt, att det borde ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa lönerna jämväl för vissa grupper av extra personal med mera stadigvarande anställning vid kommunikationsverken.

En ledamot av lönenämnden har ansett, att placering av ifrågavarande tjänst i 18:e lönegraden är ur sakliga och organisatoriska synpunkter motiverad av de skäl, som anförts i vattenfallsstyrelsens utlåtande i ärendet den 4 februari 1925. Två ledamöter av lönenämnden hava ansett, att lönenämnden bort vidhålla sin i utlåtandet den 9 januari 1925 gjorda hemställan.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som icke velat motsätta sig förevarande förslag, får hemställa, att riksdagen må besluta, att antalet byrådirektörer vid statens vattenfallsverk skall från och med den 1 juli 1925 utgöra 2.
Stockholm den 20 mars 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 34.